

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 20 § lagen om statliga affärsverk

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 september 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av 20 § lagen om statliga affärsverk (RP 37/2003 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets förvaltnings- och granskningsdelegation.

Sakkunniga

Förvaltnings- och granskningsdelegationen har hört

- regeringsråd Miliza Vasiljeff, finansministeriet
- regeringsråd Matti Setälä, jord- och skogsbruksministeriet
- chefsjurist Jorma Karttunen, Forststyrelsen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att tillämpningen av lagen om statliga affärsverk (1185/2002) för Forststyrelsens del senareläggs med ett år, från ingången av år 2004 till ingången av år 2005.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2004.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Lagen om statliga affärsverk är en allmän lag. Revideringen av lagen förutsätter att också de separata lagarna om affärsverken revideras enligt principerna i den allmänna lagen. Enligt erhållen utredning var avsikten att de separata la-

garna revideras till utgången av innevarande år med undantag av lagen om Luftfartsverket.

På grund av Forststyrelsens särdrag blir beredningen av lagen om Forststyrelsen färdig inom den nämnda tidtabellen. Därför föreslås det att ikraftträdandet av den nya lagen om statliga affärsverk senareläggs för Forststyrelsens del med ett år.

Avgörande för Forststyrelsen är bland annat frågan om offentliga förvaltningsuppgifter kan bibehållas vid Forststyrelsen och hur finansie-

ringen av dem sker. Enligt utredningen har också olika samhälleliga förväntningar påverkat beredningen av lagen.

Utöver sin affärsverksamhet skall Forststyrelsen sköta offentliga förvaltningsuppgifter. De mest betydande av dessa uppgifter är skötseln av naturskyddsområden i Forststyrelsens besittning och anskaffning av mark för naturskyddsändamål. Offentliga förvaltningsuppgifter har enligt den gällande lagen om Forststyrelsen finansierats antingen genom anslag som anvisats särskilt i statsbudgeten eller genom att kostnaderna för skötseln av dessa uppgifter beaktats som en decimerande faktor vid uppställande av resultatmålen.

När den nya allmänna lagen gavs var målsättningen att separera affärsverksamheten och den övriga verksamheten från varandra till tydliga enheter samt att i mån av möjlighet övergå till ett beställar-producent-system när det gäller finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna. I motiveringen till propositionen konstaterades då att i fortsättningen kan kostnaderna för sådana olönsamma uppgifter som ålagts affärsverket inte täckas med resultatet av företagsekonomisk verksamhet. Förbudet mot korssubventionering ingick dock inte i själva lagtexten.

Finansutskottet ansåg i sitt betänkande om den nya allmänna lagen FiUB 31/2002 rd det

vara viktigt att lagens motiveringar inte begränsar möjligheten att i lagarna om enskilda affärsverk ta in bestämmelser som avviker från principerna i den allmänna lagen, om de anses lämpliga. Om man i beredningen av de verkspecifika lagarna i alla fall stannar för att slopa korssubventionering med åberopande av insyn i affärsverksamheten och liknande, ställer detta större krav på beredningen av statsbudgeten. I så fall måste budgetlösningarna beredas så att en adekvat finansiering säkerställs för samhälleliga serviceuppgifter utan att till exempel kundernas avgifter ökar på grund av detta.

Finansutskottet anser med hänvisning till sitt konstaterande i samband med behandlingen av den nya allmänna lagen att det är viktigt att på Forststyrelsen ankommande samhälleliga serviceuppgifter och finansieringen av dem beaktas vid revideringen av lagen om Forststyrelsen. Utskottet anser också att propositionen om detta bör lämnas till riksdagen i så god tid att tillräcklig tid kan reserveras för riksdagsbehandlingen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan sagda föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 23 september 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänst (delvis)
Virpa Puisto /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Christina Gestrin /sv
Timo Kalli /cent
Mikko Kuoppa /vänst (delvis)
Olli Nepponen /saml.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Alpo Rivinoja.